

SORUN SÖYLEYELİM

Sevgili Bilim Çocuk Okurları,

Hepimiz, çevremizde olan bitenleri, canlıların özelliklerini, uzayın derinliklerinde neler olduğunu, besinlerin yararlarını, makinelerin nasıl çalıştığını ve daha milyonlarca konuyu anlamak ve öğrenmek için istek duyarız. İşte, anlamak ve öğrenmek istediğiniz soruların yanıtlarını araştırarak bu köşede yayımlıyoruz. Yanıtını merak ettiğiniz tüm sorularınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz.

TÜBİTAK, Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Sevgili Bilim Çocuk,

Ay, bir yolda yürüyen kişiye göre hareket eder. Bunun nedeni, Dünya'nın dönmesi. Ama o sırada pencerede duran kişiye göre yerinde duruyor. Aynı anda iki olay da nasıl gerçekleşiyor?

Canan Parçal

Reşat Tardu İlköğretim Okulu / 5 - B / Zeytinburnu / İstanbul

Ay'ın gökyüzündeki hareketini çıplak gözle kısa sürede algılayamayız. Ay, bize çok uzakta yer alır. Yeryüzünde ne kadar yürürsek yürüyelim, aslında ona göre pek fazla yer değiştirmiş sayılmayız. Eğer sokakta belli bir doğrultuda yürüyorsa, Ay bizimle birlikte ilerliyor gibi görünür. Aslında, bunun nedeni, ona göre konumumuzun (açısal konumunuzun) değişmiyor olması. Buna karşın, yürürken, çevremizdeki binalara ve ağaçlara göre konumumuzu karşılaştırabiliriz. Birkaç adım attığımızda bile yakınımızdaki cisimler geride kalır. Görme duyumuz, burada bizi yanıltır. Biz, ağaçları ve binaları duruyor olarak algıladığımız için, Ay'ın bizimle beraber ilerlediği izlenimine kapılırız.

Bunun tersini düşünmeye çalışırsak, yani Ay'ın durduğunu, her şeyin geriye doğru gittiğini düşünürsek, bu kez Ay hareketsiz duruyor izlenimini ediniriz. Bu etkiyi, açıklık bir yerde uzaktaki tepelere bakarken de deneyebilirsiniz. Siz yürüdükçe tepeler de sizinle birlikte geliyor; durunca da sizinle birlikte duruyor izlenimine kapılırsınız.

Sevgili Bilim Çocuk,

Bende TÜBİTAK Popüler Bilim Kitaplarından "Bilimsel Deneyler" var. Kitaptaki bir deneye göre, yumurtanın tatlı suda batıp, tuzlu suda yüzmesi gerekiyor. Ben bu deneyi çok denedim. Fakat yumurtalar, hem tatlı hem de tuzlu suda yüzüyor. Bunun nedenini açıklarsanız sevinirim.

Derya Şahin

Ali Haydar Günver İlköğretim Okulu / 5 - G / İstanbul

Tuzlu suyun yoğunluğu, yumurtanın yoğunluğundan daha fazla olduğu için, yumurtayı kaldırır. Buna karşın, tatlı suyun yoğunluğu da yumurtanınkinden az olduğundan yumurta tatlı suda batar. Ancak, bu durum çeşitli nedenlerle değişebilir. Örneğin, bayat yumurtalar tatlı suda da yüzer. Bunun nedeni, bayatladıkça yumurtanın içindeki suyu buharlaşma yoluyla kaybetmesi ve giderek hafiflemesidir. Bu, bir yumurtanın bayat mı taze mi olduğunu anlamamanın bir yoludur. (Yumurtanın tatlı suda yüzmesi, her zaman bayat olduğu anlamına gelmez, kabuğunun ince olması gibi başka nedenler de olabilir.) Eğer deneyi taze olduğuna emin olduğunuz başka yumurtalarla yaparsanız, sonuç büyük olasılıkla kitapta anlatıldığı gibi olacaktır.

Alp Akoğlu